

Večidel pa obstoji oprostenje v tem, da v prihodnje ne bo treba gosposkinega dovoljenja prositi, če bo kdo stel kako v versto prostih spadajoče rokodelstvo ali obertnija svoje roke začeti. Dozdaj je mogel, postavimo, čevljar, če je bil še tako priden in umeten, pri gosposki prositi, da je dobil pravico; po novi postavi ne bo tega več treba.

Dozdaj postava je rokodelstva in obertnije z a t e r a a, ker veliko pridnih in izurjenih rokodelcev ni moglo skozi več let privoljenja dobiti, da bi bili na svoje roke rokodelstvo začeli. Čakal in čakal je, da je nazadnje obupal v svoji mladosti samostojnost doseči, ki ga je doletela še le v starih letih, ko pa ga je zapustila krepkost mladega človeka. Dozdaj je bilo dovoljenje mojsterskih pravic le po potrebah tistega kraja (Localbedarf) deljeno, v katerem je rokodelce prebival. To ravnanje je pa bilo zelo naporno. Ni bilo mogoče natanko vediti, koliko rokodelcev je tistemu kraju potreba. Cela množica že opravičenih mojstrov je — se vé da — z enim glasom terdila, da jih je že zadost in še preveč — da še oni nimajo dovolj zaslužka, — da vsak novinec jim bo v škodo, — pa tudi on sam ne bo mogel živeti, bo kmali v sromaštvo zabredel in več takega. To pa se ni pomislilo, da so ljudje, ki so si kakošno reč pri teh mojstrih naročili, mogli sila dolgo čakati, preden so kaj dobili in da še dostikrat za dobro plačilo in lepe besede ni bilo mojstrom nič iz rok spraviti! Naj reče kdo, da to ni tako? In pomagati si človek dostikrat nikjer ni mogel.

Nekteri se bojijo, da po oprostjenju rokodelstva bo veliko pomagačev (kselov) na svojo roko začelo delati, in tako bo na eni strani pomanjkanja delavcev, na drugi pa preveč mojstrov, kateri bojo brez zaslužka soseskam na rame prišli. Tudi tega se ni treba bati, čeravno je res, da od konca jih bo dosti hotlo samostojnih biti, al to ne bo dolgo terpelo. Lenuh in nevednež v nobenih okoljstvih ne bo zboljšal svojega stanú — pečene tice jim ne bojo letele v usta; takim bo kmali spet zakljenkalo. Kdor bo hotel obstati, se bo mogel dela resno poprijeti, ne pa praznovati in delo najemnikom prepušati, — treba bo po višji izurjenosti hrepeneti, ljudem prijazno in pošteno postreči, — treba bo tudi nekatere razvade (kavarnice, kerčme) in pohajkovanje zapustiti in dobro paziti, da se bo krajcar vjel, kjer jih bo več po zaslužku prežalo. Treba bo tudi enmalo po svetu pogledati, da se bo rokodelce kaj boljega naučil, pa tudi zvedil, kam bi tudi v druge kraje se utegnili izdelki na prodaj pošiljati; zato je po novi postavi tudi pripuščeno z lastnimi izdelki in pridelki v tuje kraje barantati. Ko bi, postavimo, Ribenčanje svojo suho robo le domá prodajali, gotovo bi je le malo spečali, — vozijo jo tudi v druge dežele in si dosti denarja prislužijo. Ko bi Teržičanje čevlje in drugo robo le domá prodajali, bi bili mogli dolgo popustiti svoje rokodelstva. Ko bi slamnikarji iz Posavja, mengiške, dolske in ihanske fare slamnike le domá in v Ljubljani prodajali, bi jim tanko predla — začeli so jih tudi po drugih deželah nositi in svoje rokodelstvo so na višjo stopnjo povzdignili, ker dan današnji svoje izdelke bolje likajo in šegam, kakor jih čas nauša, strežejo; domače slamnike so začeli že tudi gospodje nositi, in lepo bi bilo in dobro, ako bi se tudi slamniki za gospe tako narejali, da bi ne bilo treba veliko denarja na Laško za florentinsko robo pošiljati.

Treba bo opustiti navadni prigovor: „Saj so moj oče tudi tako ravnali“. Da pa se to zgodi, je bil zadnji čas, da so padle stare verige, ktere so vezale roke pridnih delavcev in otemnele glave bistrih ljudi.

Ni se treba bati, da bojo po novi postavi rokodelci obnemogli in v revsino prišli. Kdor je len in zabite glave, tudi dozdaj ni naprej prišel, čeravno je stal pod krilom „des Localbedarfes“ zabranjen“. Komur eno delo ne nese, se lahko poprime v prihodnje drugoga. Naš skušeni Vodnik

pravi: „Iše te sreča, um ti je dan — najdel jo boš, ak nisi zaspan!“

Če pa starost ali bolezen rokodelca tarete, naj upanja zavoljo nove postave ne zgubi. Ravno ta postava veleva tudi napravo rokodelskih združenj, ktere bojo imele svoje zakladnice, iz kterih se bo zamoglo tistim pomagati, kateri v nesrečo pridejo. A.

Glasi o cesarskem ukazu, zastran učnega jezika v šolah.

I.

„Novice“ so lani od več strani in veliko dokazovale, da je tudi za slovenski narod živa potreba, da obvelja cesarski ukaz od 8. avgusta tudi v naših gimnazijah. Treba je, da, ker so res namestnice (organ) slovenskega ljudstva, da terkajo tako dolgo, dokler se jim ne odpró vrata, ki peljejo v poslopje cesarske postave.

Naj se tedaj sopet jez oglasim, če prav dobro vem, da taki oglasi nekterim gospodom, posebno možakom naše kerví nič kaj po volji niso.

Pa naj bo!

Ti gospodje, mislim, večidel ne nasprotovajo cesarski postavi iz hudobije; odrejeni drugač, kakor sedanji čas hoče, nimajo dovolj dušne kreposti, da bi spoznali, kako so zaostali, ali da bi vidili potrebo, popraviti to, kar so zamudili, — in zato jim je nemogoče, se z novim časom poprijazniti. Ker se oni svojega jezika naučili niso, in ga sploh manj poznajo kakor naši pastirji in kmetje, živé v čudni zmoti, da slovenski jezik za šole ni še pripraven, da se ne dá z njim noben nauk, zlasti pa noben višji nauk razlagati, še manj pa, da bi s slovenskim jezikom se v šolah bolje napredovati utegnili, kakor se je do zdaj s tujim jezikom napredovalo! Slovenskemu jeziku so ti možje sovražniki, toda zgolj priprosti sovražniki (simplices); za njih veljajo besede: „Gospod odpusti jim; ne vedó, kaj delajo!“

Drugi gospodje pa imajo sicer bolje spoznanje, pa se bojé zamére, da ne bi ta ali uni višji gospod ali kak „visok“ znanec ali protektor jih kaj pisano pogledal, viditi, da se prederznejo, drugačno misel imeti kakor on, — da si upajo, za postavo se potegovati, ktero bi on najraje v kaplji vode utopil.

Nekaj je tudi takih, ki sicer niso brez dobre volje, al nimajo zaupanja, da bo ta postava zares obveljala; marsikaka grenka skušnja zadnjih let jih je preplašila, da nimajo ne nade in ne serčnosti več, ter živé tje v en dan, oterpnjeni za vse in tudi za napredek in srečo svojega naroda.

Imamo pa tudi gospode, ki skoraj drugač ne morejo, kakor da se slovenščini in novi postavi ustavljajo; slovenščino so svoje žive dni čertili in preganjali, — kako bi ji zdaj na enkrat pravice spoznali? In za postave, ki so slovenščini več veljave v šolah dajale, se do zdaj še niso menili, — kako bi neki novo postavo zagovarjali, ki slovenščino na tisto častno mesto postavlja, kakor ga po pravici domači jeziki pri vseh narodih celega sveta imajo?

Sém ter tje, pa dan današnji vendar le poredkoma, so tudi taki možje, ki prebravši mnogo tujih bukev in navzemši se popolnoma tujih misel in želj, menijo, da bi najbolje bilo, da naš narod izgine, ali kar je vse eno, da se samo nemškega ali pa laškega jezika nauči, svojega pa sčasoma pozabi. Ti možje so, kakor pravim, le še redkoma najti, vendar pa le, dopisovaje v nekatere dunajske novine, hrup zaganjajo, češ, da jih je Bog vé koliko in da je njihova abota celó narodova volja! Da taki ljudje ne poznajo ne časa ne idej, ki so ljudstva prešinile in čedalje močneje prihajajo, je jasno kot beli dan; oni niso okrivljivi ali, kakor Nemeč pravi „sind unzurechnungsfähig.“

Taki in enaki so tedaj sovražniki ali saj nasprotniki našega naroda in ob enem cesarske postave. Že sem omenil, da so ti sovražniki večidel naši ljudje. Da! najbolj nam naši ljudje pred svetom sramoto delajo; človeka zalije kri, če se spomni, kaj je sèm ter tje slišal in vidil, in te šalobarde, ki so gnjus tudi vsakemu poštenemu tujcu, še mislijo, da so, Bog vé, kako razsvitljeni, ker niso „slovanski fantasti“. Kar se tujcov tiče, pa sem se prepričal, da so Lahi skoraj vsi, Nemci pa prav po redkem nasprotniki našemu jeziku. Se vé, da tû govorim le o pravih Nemcih. Zastran njih bi človek le eno željo imel, da bi se namreč, pridši v naše kraje, bolj marljivo našega jezika učili, kakor do zdaj. Minister Gođuhovski je naložil vsem uradnikom, deželskega jezika se navaditi, spoznavši korist in silno potrebo tega znanja. Kar veljá za uradnike, veljá, mislim, še veliko bolj za učitelje.

Saj meni ne gré v glavo, da bi zamogel učitelj z vspehom kako reč razlagati, če ne zná dobro jezika svojih učencov in če zopet učenci njegovega dobro ne poznajo. Jez mislim, da ni potreba imeti v domačih šolah zgolj domače učitelje; to bi bilo povsod težko, pri nas v Avstrii pa je skoraj nemogoče, če se stvari dobro premislijo; saj je vse eno, če je prav učitelj tujega rodú, da ima le sicer take lastnosti, kakor so pri naših otrocih potrebne, posebno pa da zná naš jezik. Ni dvombe, da bi se tuji učitelji radi slovenščine poprijeli, ko bi se ona za „conditio sine qua non“ od zgoraj razglasila. Dokler pa ni očitne zapovedi zastran tega, pa se ne more nikakoršno poboljšanje pričakovati. Posebno napačno mi se zdi, da se nemškimi otrokom, zlasti na nemških šolah, ni nobenega družega avstrijskega jezika razun svojega učiti; otroci terpé s tim veliko škodo, ker kamor se pozneje ganejo, jim je tudi še kak drug jezik potreben. V šolah bi si lahko to z malim trudom prisvojili, česar se pozneje le težko in slabo navadijo, če še tako dobro in stanovitno voljo imajo. Kar je meni znano, se le česki Nemci po postavi tudi česki učiti morajo, drugod pa jim je to le na prosto voljo dano. Al kjer je učencem kaj le na voljo, uči skušnja, da se le najpridniši nekoliko, sploh pa nič ne naučé. Še bolj napačno pa je, da še celó v naših šolah se tujim otrokom ni treba našega jezika učiti. Ta nesrečna prostost jemlje najpred tem otrokom priložnost, se še kakega družega živega jezika naučiti, potem pa dela tudi sramoto našemu jeziku; mora se namreč slovenskim učencem ta nauk težavna pritiklina zdeti, ker se imajo več učiti od svojih nemških součencov, in jim vendar le na zadnje pri klasifikaciji nič ne pomaga; svoje nemške součence vidijo, kadar je slovenska ura, iz šole iti; in kadar je lepo vreme, vedó, da se lepo sèm ter tje sprehajajo, med tem, ko oni slovenski jezik, to je, pusto gramatiko poslušajo. Da je ta neenakost velika krivica, je očitno; in ta krivica je za nas toliko bolj žalostna, ker se po tej poti naši mladini materni jezik lahko pristudi, ali saj ta nauk ogrení.

Bilo bi o tem še marsikaj govoriti; pa naj bo za zdaj dosti, naj se povernem zopet k novi postavi. Da je dana za vse narode celega cesarstva, je gotovo. Ko bi ne bila za vse kraje in za vse narode, ni dvombe, da bi bila vlada to očitno izrekla; saj izreče to vselej, kadar se postava le za nekatere dežele dá; kolikrat na priliko smo brali: „Ta postava veljá za celo cesarstvo razun vojaške meje in Laškega“ itd.

Morebiti pa je postava temna, da je mi prav ne razumimo, ter jo drugač tolmačimo, kakor je vlada hotla? Pač ne! Postava govori jasno, da ne more jasneje in še nekaj, kar nikoli ne laže. Časniki vseh nenemških narodov so izpolnjenje nove postave zagovarjali in ga še zagovarjajo, al nikjer nismo brali, da bi bil zavolj tega kak časnik posvarjen ali prepovedan bil. Tudi nismo nikjer brali, da je vlada s kakim posebnim razglasom razodela,

da si je treba postaviti le za nekatere narode in za nekatere šole misliti. Take razglase pa vselej izdaja, kadar vidi, da se kaka postava ni prav razumela. Kar se vlade tiče, ni tedaj nobenega suma, da je njena volja blago postaviti tako izpolniti, kakor jo je dala, to je: za vse in povsod.

Preden začnem dalje premišljevat, kako je slovenščina tudi za druge nauke kakor za keršanski nauk koristna in potrebna, povem najpred, kako je z novo postavo pri naših horvaških sosedih. Tudi pri njih ima sèm ter tje sovražnikov, ki pa niso kakor pri nas domači ljudje. Človeka obide žalost in ga mora sram biti, viditi, da tudi na Horvaškem nekteri rojeni Slovenci najhuje to postavijo in si na vso moč prizadevajo, da bi ne obveljala. Ti in drugi taki ljudje so precej, ko je postava se razglasila, jeli jo od vseh strani objedati, pripovedovaje, da je edino le za privatne, to je, za take gimnazije, za ktere ves trošek soseske nosijo. Ker pa temu čenčanju nihče ni verjeti mogel, kdor je postavu bral, so pa to reč tako zasukali, kakor da bi bila samo za ogersko deželo. Ljudem se je sicer tudi ta bosa zdela, vendar pa so začeli nekak obupljevat, da bi se cesarska beseda zares spolnila. Toda zdajci se bere v uradnih nemških novinah „Agramer Zeitung“ razglas, da naj narod nikar zaupanja zastran nove postave ne zgubi, ker je poglavarstvo še vsem direkcijam zaukazalo, to postavu do zadnje pike spolniti, kakor je cesarjeva volja. Ob enem pa so tudi horvaške vradne novine krepko za domači jezik se potegovati jele, pa zagovarjaje novo postavu so odkrile, kako se je do zdaj narodnemu jeziku v gimnazijah godilo. Pač se je vsakdo začudil, slišati, da so se vse tiste postave kaj slabo spolnovale, ktere so še kaj prostorčka horvaščini pustile bile in zopet se je bilo bati, da se bo tudi novi postavi taka godila, zlasti ker so njeni sovražniki iznova hrup zagnali, da je bila res le za privatne gimnazije namenjena, pa je po nekaki čudni zmoti (!!!) se za celo cesarstvo in za vse gimnazije premenila. Tako sta se up in sum verstila, dokler niso fakta poterdile, da velja ta postava tudi za druge dežele in ne le za Ogersko.*) Novi ban Coronini je dal najpopred zapoved, da se precej vse to izpolni, kar je bilo v dobro domačega jezika že pred ustanovljeno. In tako je postava leta 1854 zopet oživela, spodnje gimnazije so postale horvaške, v gornjih pa je razun domačega jezika tudi keršanski nauk po domače se razlagati jel. Dalje je naročil slavni ban vsem učiteljstvom (Lehrkörpern), da nasvetovajo, kako bi se, brez škode za nemški jezik, tudi drugi in kteri nauki še po domače razlagali. Že so poslale vse učiteljstva svoje nasvete poglavarstvu. Kar smo izvedili, je od vseh nasvetovano, da se tudi v gornjih gimnazijah več naukov po domače razlaga. Da nemški jezik ne bo s tem nič zgubil, je jasno; saj se Slovan vsakega jezika berž nauči, pa se bo gotovo tudi nemškega, zlasti če se na dobro metodo gleda, pa se bo tudi mladina raji nemški jezik učila, če vidi, da ne dela domačemu krivice, da ga ne spodkopava in ne zadušuje. Pa to je tudi edina prava pot, sovraštvo med narodi potolažiti, posebno pa v Avstrii, kjer je toliko narodnih razločkov. Le če imajo vsi jeziki, ali, kar je vse eno, vsi narodi, enake pravice, bo potihnil preprič, ki ga ni še le leto 1848 zbudilo, pa ga tudi zadnje leta celó nič primerile niso. Nobeni reči ni lagljeje vzrok najti, kakor ravno temu prepriču, pa za nobeno reč tudi ni pomoč tako lahka in očevidna. Ta pomoč je cela, čista, natančna enakost vseh avstrijskih jezikov. Da je to resnico tudi naša visoka vlada previdila, nam je ravno nova po-

*) V deržavnem zakoniku „Reichsgesetzblatt“ stoji zapisano, da ta ukaz je veljaven za vse dežele cesarstva, razun Beneškega. Vred.

stava porok; in upamo, da smemo to postavo za začetek novega sistema pozdraviti. Kar se daje šolam, se ne bo pisarnicam in vradnijam sploh odrekalo. Če se to zgodi, bodo po eni plati ljudstva zadovoljne, po drugi pa ne bo državi ne le nobene škode, ampak le korist, ker se je bodo ljudstva s tem večjo ljubeznijo oklenile. Na Švicarskem so tudi trije narodi, pa veljajo povsod doma le domači jeziki; z enako pravico živi eden poleg drugega in Švajca se zavolj tega ni na tri kose razcepila, marveč se je okrepcala, opiraje se na zadovoljnost in ljubezen vseh treh narodov. Kar je v Švajci s tako lepim vspehom steklo, zakaj bi nek pri nas ne? Dvombe na stran! Zaupajmo vladi! Da ji pa moremo zaupati, nam priča nova postava, koja se je začela že spolnovati ne le v privatnih šolah in ne le na Ogerskem, ampak tudi, kakor sem za Horvaško popred omenil, drugej, ker je tudi za druge dežele razglašena bila. In ker tudi nam Slovencom nihče ne brani, zavolj tega svoje najserčneje želje razodevati, je treba, da se ganemo bolj živo kakor do zdaj, da se vsaki oglasi, kdor imenitnost te reči razume; da vsaki, komur je za blagor države in za narodni napredek mar, poterdi, da je to, za kar se potegujemo, zares potrebno pravo in dobro, vsem v prid in nikomur v škodo, da je zares narodov želja, ker je narodov potreba. Vem, da se marsikdo še nad tem spotikuje, — al gorje nam, če se bomo vsake sapice ustrašili in se z bali vsakega malo bolj neprijaznega očesa, vsakega zamerljeja!

J. Terdina.

Kratkočasnice.

Kaj je zemlja? — Različni odgovori na to vprašanje.

Kaj je zemlja, mežnar? Pokopališče. — Kaj je zemlja, bogatin? Skleda za kup dnarja. — Kaj je zemlja, starec? Grob mladosti moje. — Kaj je zemlja, siromak? Lesovje za beraške palice. — Kaj je zemlja, mali fantič? Igra-lišče. — Kaj je zemlja, deklica mlada? Plesišče. — Kaj je zemlja, lenuh? Spavnica. — Kaj je zemlja, vojak? Bojišče. — Kaj je zemlja, kmetovavec? Veliko polje. — Kaj je zemlja, vdova? Dolina je solzá. — Kaj je zemlja, tergovec? Veliki sejm. — Kaj je zemlja, ti bolnik? Za me nič. — Kaj je zemlja, mornár? Morje je moja zemlja. — Kaj je zemlja, minister? Podnožje časti in slave. — Kaj je zemlja, pevec? Prašaj tička nad zemljó, kaj je njemu. — Kaj je zemlja, kralj? Posestvo moje. — Kaj je zemlja, kristijan? Pot k nebesami. — Tako odgovarja vsak po svoje.

Šmešnice pa vraže.

Kako je bilo to, da so pred godljo jedli, preden so prase zaklali?

Reven gostaç je prase zredil. Da bi pa klavcu ne bilo treba kaj dati, je sklenil, da ga bode sam zaklal. Al naš možek tega ni znal; menil je namreč, da je dosti, mu le nož v vrat potisniti. Al prase ni hotlo poginiti, in je cvililo, da je cela vas slišala. So ga torej pustili, godljo skuhali, pojedli, in potem še le gostaç po klavca gré, ki je klaverno prase v kotu svinjaka najdel in ga zaklal. — Kakor temu revežu se tudi drugim klavcom godí, da noža ne znajo v serce pahniti, ampak jim za pleče uide. Tako so verjetno pravili od vražnega moža, da je tekkel po žebel iz mertvaške truge, ker prešič ni hotel ali ni mogel poginiti, in mu ga je v možgane zabil. — Od nekega drugega pripovedujejo, da je prešič na smodišu rekel: „buh, buh“, in mu je skoraj iz smodiša všel, in več tacega po svoji nevednosti naredé taki terpinčniki uboge živali in potem pravijo: „ta je memo šel in mi je naredil, da ga nisem mogel zaklati“, in se lepe delajo, česar je le njih nevednost kriva.

Ravno taka je pri apnéncah. Apnéncarji, ki tega

dela ne razumejo, se s tem lepe delajo, da je kdo kaj v apnéncu zagnal in tako ogenj utopil ali pa iz peči zgnal. Pa vse to je slepotija in prazna vera. Vsako delo ima svojo vzanco, da se prav stori; kdor pa te vzance ali dela ne zastopi, pa je ne skuha. Pred nekaj leti smo jo tukaj žgali, pa je nismo skuhali. Zakaj ne? zato, ker je nje obok predebel bil, da ga ogenj ni mogel prežgati. Se toraj posname iz dozday rečenega ta nauk: Ako ne znaš praseta klati, prepusti to delo kakemu umnemu klavcu, in ne terpinči svoje uboge živali. Ako ne znaš apnénce žgati, to je, ako ne znaš visokosti peči in oboka k visokosti apnénce primeriti; ako ne veš, kje bi pri tleh duške naredil, pusti to reč, ne delaj si sramote in ne vganjaj vražne slepotije za pomoto priprostih ljudi.

S Šmartna na Tuhinjskem 3. prosenca. L. D.

Naprej! *)

„Naprej!“ to krepko je povsod vodilo,
Po katerem mora vsak se zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

„Naprej!“ nam kaže, kliče vsa narava;
Spod snega mlada cvetka se pokaže,
Zelen je kmali travnik in gošava,
In vse je polno cvetja vsake baže.

Izvirje malo prišumlja iz skale,
In dalje ko se vije, bolj se širi,
Narasereka se iz vode male,
Ki v silnem morji zadnjič se umiri.

Naprej popotniku serce le sili,
Naprej nam ukazuje vsako delo! —
Naprej tud' mi! ne bomo se mudili, —
Naprej, le berzno, krepko in veselo!

„Naprej!“ to naše zdaj naj bo vodilo,
Po njem se mora vsaki zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

A. Praprotnik.

Dopisi.

Z Dunaja 7. jan. B. — Radi ali neradi ločili smo se od starega leta. Kakošno da je bilo staro v obče in za vsacega posebej, menda še vsak dobro pomni; kakošno da bo novo, ki smo ga ravno kar nastopili, sam Bog vé. Pravijo in pišejo sicer, da se že v daljavi nekako oblači, da bo še huda ura, morebiti teh še več, z bliskom in gromom, in, kar je takih prerokovanj še več. Toda mislim, za vse to bo še vedno Eden skerbel, da se svet vendar tako hitro poderl ne bo. Da se pa navadno novi zgodovinski oddelki večidel nemirno in burovito snujejo, da se prerojenje v naravnem kakor tudi v zgodovinskem življenji z mukami sklepa in nenavadno godí, vé vsak, komur narava in zgodovina niste neznane. Da pa tu od tujih reči molčim, vzamem raji koj naše domače in sploh avstrijske v misel. — Unajna nesreča, pravijo, nam je znotranjo srečo pridobila. Kako to? po končani vojski so se vladarstvene moči k notranjim državnim zadevam obernile napraviti dobro notranjo vez zoper unanjo silo; — dobili smo o raznih zadevah nove postave, primerjene sedanjim časnim in narodskim zadevam in državnim potrebam sploh, kakor je na pr. postava o učivnem jeziku, postava v uradnem jeziku, postava za obertnijstva in rokodelstva itd. Od vseh strani,

*) Pesmico to našega častitega rojaka smo vzeli iz 1. lista letošnjega „Napredak-a“, zagrebskega časnika „za učitelje, odgojitelje i sve prijatelje mladeži“, ki res tako krepko napreduje v poslu svojem, pa tudi v mili nam vzajemnosti, da ga še enkrat živo priporočimo vsem učiteljem našim, ki bojo v njem našli lepe zaklade za svoj poklic. Cena mu je po pošti za celo leto 3 gold. nov. dn., za pol leta polovica. Vred.